

2016

*Srečno in uspešno 2016 vam želijo sodelavci Gozdarskega inštituta Slovenije,
Oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko*

*dr. Nike Krajnc, mag. Marjan Dolenšek, Tina Jemec, Jaka Klun, mag. Mitja Piškur, dr. Peter Prislan,
dr. Robert Robek, Todora Rogelja, Špela Ščap in Matevž Triplat*

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

V 60. in 70. letih prejšnjega stoletja so enobobenski žični žerjavi z motornim vitlom na saneh predstavljali glavni način mehaniziranega spravila lesa v gorskih in težko prehodnih terenih. Na višku produktivnosti je 70 žičnic izvedlo 25 % vsega mehaniziranega spravila v slovenskih gozdovih. Večina naprav je bila narejenih v delavnicah gozdarskih podjetij. Posebnost motornih vitlov je bila zračna zavora in komunikacija preko poljskega telefona.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
28	29	30	31	1 Novo leto	2	3
4	5	6	7	8	9	10 ●
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24 ○
25	26	27	28	29	30	31
1	2	3	4	5	6	7

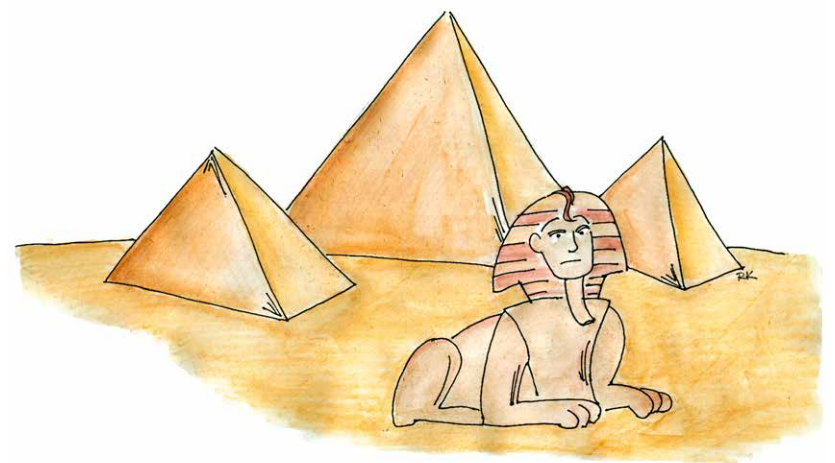
V Sloveniji za proizvodnjo energije letno porabimo skoraj 2 milijona ton lesa, od tega več kot 1,5 mio ton porabimo v gospodinjstvih. Za domačo porabo se še vedno uporabljajo predvsem drva, sledijo peleti in sekanci. Glede na razmere na trgu (jesen 2015) so cenovno najbolj ugodni sekanci, sledijo polena in peleti. Kljub žledolomu, ki je poškodoval gozdove v začetku februarja 2014, se cene lesnih goriv na trgu niso bistveno spremenile.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
1	2	3	4	5	6	7
8 ● Slovenski kulturni praznik	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22 ○	23	24	25	26	27	28
29	1	2 ☾	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13

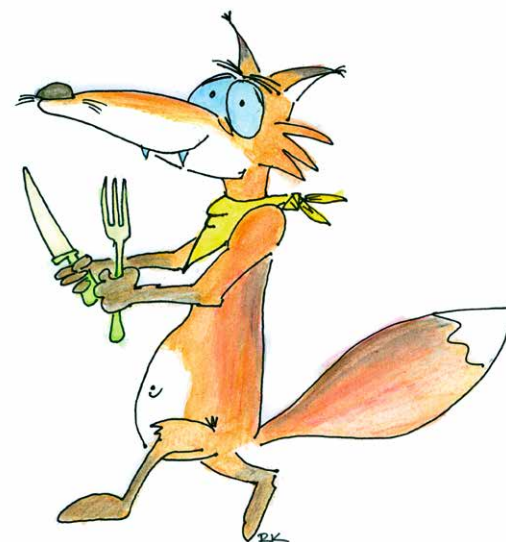
Proizvajalca mehanske celuloze sta največja porabnika sortimentov iglavcev manjših dimenzij ("brusni les" in "kakovosten celulozni les"). Letno predelata nad 200.000 m³ lesa, ki izvira iz Slovenije in iz uvoza. Podjetje Količevo Karton d.o.o. proizvaja premazne kartone za prehrambne, farmacevtske in kozmetične industrije. Podjetje VIPAP Videm Krško d.d. je proizvajalec časopisnih, grafičnih in ovojno embalažnih papirjev.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
29	1	2	3	4	5	6
7	8	9 ●	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23 ○	24	25	26	27 Velika noč
28 Velikonočni ponedeljek	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10

Za določanje lastne cene storitve ali produkta je pomembno vrednotenje stroškov na podlagi celotne proizvodne verige. Spletno orodje "WoodChainManager - WCM" omogoča enostaven izbor strojev za sečnjo, spravilo in transport lesa ter podaja informacijo o stroških posamezne faze dela oz. posamezne tehnologije, kakor tudi celotne proizvodne verige. Z enostavno primerjavo različnih verig si lahko izberemo cenovno najbolj ugodno.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7 ●	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22 ○	23	24
25	26	27 Dan upora proti okupatorju	28	29	30	1
2	3	4	5	6	7	8

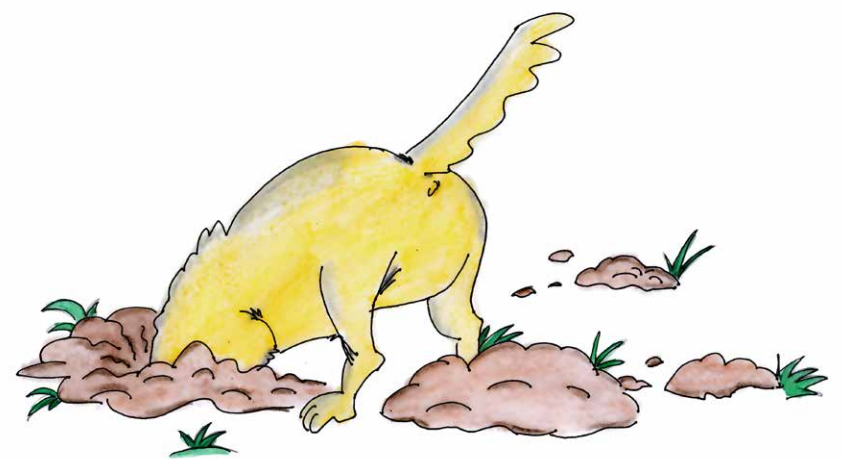
V tehnologijah spravila kratkega lesa prevladuje vožnja lesa do začasnih skladišč z zgibnimi polprikoličarji. Med njimi v srednjeevropskem prostoru zavzemajo 20-% prodajni delež kombinirani zgibni polprikoličarji. Močna nakladalna naprava in tovorni prostor sta kombinirana z gozdarskim vitlom za spravilo dolgega lesa ali celih dreves. Njihova visoka zmogljivost tudi pri vlačanju lesa je vplivala na zmanjšanje prodajnega deleža gozdarskih zgibnikov.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
25	26	27	28	29	30	1 Praznik dela
2 Praznik dela	3	4	5	6 ●	7	8
9	10	11	12	13	14	15 Binkošti
16	17	18	19	20	21 ○	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

Bager zagotavlja učinkovit in nadzorovan premik zemeljskih mas. Z uporabo različnih žlic lahko oblikujemo posamezne dele prometnice, s primernimi hidravličnimi kladivi pa v veliki meri nadomestimo miniranje kompaktne kamnine na trasi. Njegova uporaba pri gradnji in rekonstrukciji gozdnih prometnic je nujna v težkih terenih in varovanih območjih oziroma povsod tam, kjer si prizadevamo za čim manj negativnih vplivov gradnje na naravne ekosisteme.

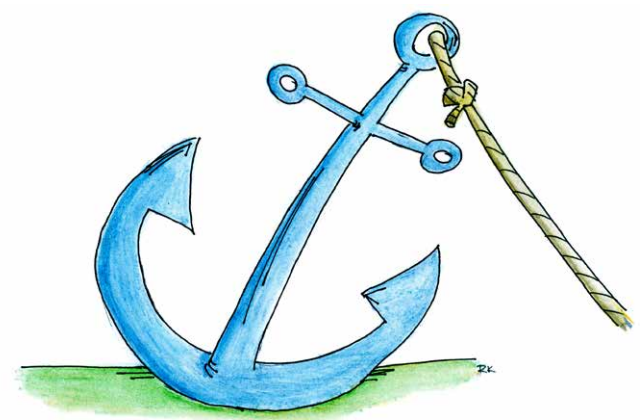

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
30	31	1	2	3	4	5 ●
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20 ○	21	22	23	24	25 Dan državnosti	26
27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10

Slovenski gozdovi niso le naše največje zeleno bogastvo, pač pa tudi pobiralci krvavega davka, tako med lastniki gozdov in drugimi, ki le občasno delajo v gozdu, kot med poklicnimi gozdarskimi delavci. Ne le ustrezna tehnika in uporaba osebne opreme, pač pa tudi zadostna usposobljenost, pravilno in premišljeno delo ter ustrezno psihofizično stanje so osnovni pogoji za doseg vizije "nič mrtvih in nič težko poškodovanih pri delu v gozdu".

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
27	28	29	30	1	2	3
4 ●	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19 ○	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31
1	2	3	4	5	6	7

V zasebnih gozdovih narašča uporaba gozdarskih polprikolic pri spravilu in prevozu lesa. Najbolj pogosto jih uporabljamo za prevoz predhodno zbranega lesa ob traktorski vlaki ali ob gozdni cesti, večina prevoza pa poteka po javnih cestah. Za nadaljni razvoj te tehnologije v Sloveniji bo potrebno številnim traktorskim vlakam povečati širine vozišč, jim mestoma zmanjšati vzdolžne in prečne naklone ter povečati radije horizontalnih krivin.

Avgust

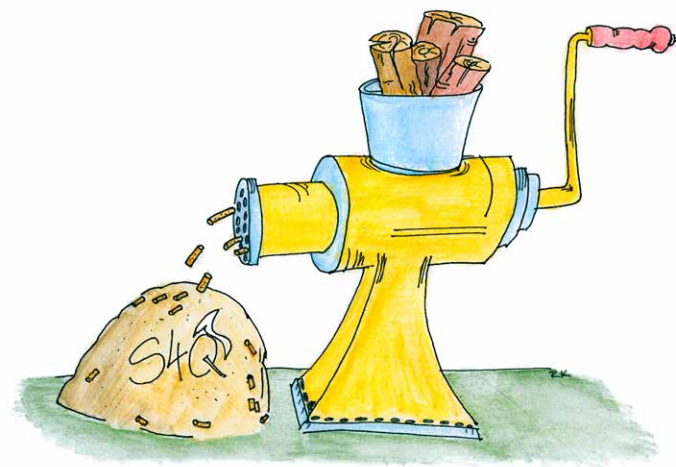
2016

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
1	2 ●	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15 Marijino vnebovzetje	16	17	18 ○	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

Sistem zagotavljanja kakovosti lesnih pelet – S4Q spodbuja manjše proizvajalce pelet k redni kontroli členov proizvodnega procesa in spremljanju kakovosti proizvoda. Na vreči pelet odtisnjen znak kakovosti S4Q pomeni, da proizvajalec dosega in vzdržuje opredeljeno kakovost pelet, ki pa jo redno preverja Gozdarski inštitut Slovenije. Takšni ukrepi večajo zaupanje potrošnikov v domače proizvajalce in izboljšujejo urejenost trga lesnih goriv.

September

2016

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
29	30	31	1 ●	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16 ○	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9

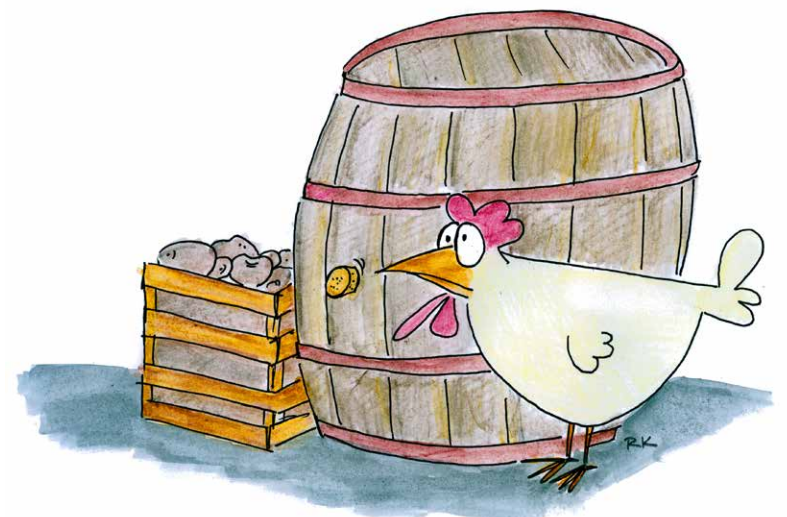
V slovenskih gozdovih je po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije največ bukovine, in sicer 32,2 %, sledi ji smrekovina z 30,9 %. Delež bukovine v gozdovih narašča, po drugi strani pa se je čedalje manj predela v izdelke. Med rabami izrazito prevladuje energetska raba, sledita ji proizvodnja žaganega lesa in proizvodnja lesnih kompozitov. Proizvodnja rezanega in luščenega furnirja iz bukovine se je drastično zmanjšala.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
26	27	28	29	30	1 ●	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16 ○
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30 ●
31 Dan reformacije	1	2	3	4	5	6

Večina slovenskih gozdov je v zasebni lasti (75 %), medtem ko jih je v državni 22 %, v občinski pa 3 %. V Sloveniji naj bi vsak peti državljan imel v lasti gozd. Povprečna gozdna posest v Sloveniji znaša 2,5 ha. Na večjih in strnjениh gozdnih posestih državnih gozdov je omogočeno kakovostno, strokovno in ekonomsko učinkovito gospodarjenje, medtem ko je na zasebnih posestih gospodarjenje zaradi velike razdrobljenosti posesti lahko oteženo.

November

2016

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
31	1 Dan spomina na mrtve	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14 ○	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29 ●	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

Drva, ki so narejena vsaj eno leto pred uporabo, so razcepljena in se sušijo na zračni in sončni lokaciji ter v pokriti skladovnici, bodo praviloma imela vsebnost vode pod 25 % in bodo primerna za uporabo tudi v manjših kurilnih napravah. Les, ki je ostal v gozdu po žledolomu v februarju 2014, je praviloma že neprimeren, saj je energetska vrednost zaradi procesa razkroja nižja, vsebnost vode pa višja.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13 ○	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25 <small>Božič</small>
26 <small>Dan samostojnosti in enotnosti</small>	27	28	29 ●	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8

www.gozdis.si

Informacije o
Gozdarskem inštitutu Slovenije

wcm.gozdis.si

Izračun stroškov proizvodnih
verig - WoodChainManager

www.s4q.si

Sistem zagotavljanja
kakovosti pelet - S4Q

www.varbiom.si

Projekt o varnosti in zdravju
pri pridobivanju lesnih goriv
VARBIOM

www.facebook.com/gisgte

Sledite nam lahko tudi na
Facebook-u

www.gozdis.si

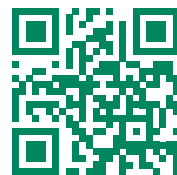
Analize kakovosti lesnih goriv

www.slovenski-gozdovi.org

Portal za lastnike gozdov

simwood.efi.int

Projekt SIMWOOD

www.s2biom.eu

Projekt S2BIOM

Avtorji fotografij: prof. Boštjan Košir, Matevž Triplat, Nike Krajnc, Jaka Klun, Marjan Dolenšek, Daniela Tinakova in Iztok Sinjur

Avtorji teksta: dr. Nike Krajnc, mag. Marjan Dolenšek, Tina Jemec, Jaka Klun,
mag. Mitja Piškur, dr. Peter Prislan, dr. Robert Robek in Matevž Triplat.

Avtor karikatur: Robert Krajnc, *Tehnični urednik:* Janko Mikuž

Tisk: Birografika BORI d.o.o.

Izdaja: Gozdarski inštitut Slovenije, Založba Silva Slovenica, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, Slovenija